

Beleidsplan 2019-2024 van de stichting "Pompen is Leven".

1 Achtergrond landelijke watervoorziening in Ghana

De drinkwatervoorziening in Ghana is grotendeels afhankelijk van grondwater. In het bijzonder in landelijke gebieden in het noorden van Ghana is het oppervlaktewater niet geschikt voor consumptie. In de jaren negentig waren de centrale overheid en externe agentschappen verantwoordelijk voor de planning, bouw en onderhoud van de landelijke watervoorziening. Er was geringe betrokkenheid van de private sector behalve buitenlandse adviseurs en boorbedrijven. In 1990 bestond er maar één private booronderneming, die door gebrek aan concurrentie gemiddeld USD 9.000 per boorgat kon rekenen vergeleken met een gemiddelde USD 3.000 in de VS en het VK. Thans zijn er vele boorbedrijven en is de prijs voor een boorgat tot 50 m diepte gedaald tot een minimum niveau van circa € 2.500 .

Nu is de structuur en strategie van Ghana's landelijke watervoorziening getransformeerd:

- districtsparlementen en gemeenschappen spelen een belangrijke rol in de planning van voorzieningen.
- de private sector is actief geworden in het boren van waterputten en andere dienstverlening
- de gemeenschappen zijn zelf volledig verantwoordelijk voor het onderhoud van de watervoorziening.

In het eerste decennium van de een en twintigste eeuw zijn private putten in opkomst gekomen. De eigenaar draagt een deel tot een groot deel van de kosten en de bijdrage zal in de komende jaren toenemen. Gezien de economische vooruitgang in Ghana is te verwachten dat dit proces zich de komende jaren versneld zal voortzetten.

2 Pompen is leven

Sinds het eind van de jaren negentig is de stichting "Pompen is leven" betrokken bij de drinkwatervoorziening in het district West Mamprusi, rond Walewale in Noord-Ghana (zie de kaart hieronder). "Pompen is Leven" kan drie boorteams inzetten en levert technische ondersteuning. Gedurende de afgelopen 20 jaar heeft "Pompen is Leven" haar focus verbreed van alleen drinkwaterprojecten naar sociale, gezondheid en economische aspecten in samenwerking met lokale partners. Hierbij is te denken aan waterfilters, latrines, handwas installaties en regenwateropvang. Deze verbrede samenwerking is zeer succesvol gebleken en borgt de wateractiviteiten.

Figuur 1. Kaart van Ghana met het Chera district in Noord-Ghana rond Walewale. Zie www.afrikatour.nl/Ghana/kaartGhana.htm

Onderstaand overzicht geeft weer welke producten er gedurende de periode 1997 – 2019 zijn geleverd.

Het totaaloverzicht tot en met 2018:

Omschrijving	Aantal	Aantal gebruikers
Geboorde waterputten met touwpomp	310	46.500
Gerenvoerde hand gegraven waterputten	55	8.250
Onderhoudscentra	4	365
Tulip waterfilters voor de huishouding	296	3.848
Regenwater opvangsystemen	146	3.650
Latrines	145	1.885
Installaties om handen te wassen	700	9.100
Irrigatie systemen	2	2.000
Totaal aantal gebruikers		75.598

De kwaliteit en productiemogelijkheden van de touwpompen waren in het verleden onvoldoende. Daarom heeft "Pompen is Leven" de bouw van betere touwpompen geïnitieerd, tien smeden opgeleid en gereedschappen geleverd in januari 2004, 2005, 2006 en 2007 en 2010 hebben de smeden vervoltrainingen en additioneel gereedschap gekregen. Daarnaast heeft in 2016 een aanvullende training plaatsgevonden en is een goedkoop model touwpomp voor kleine huishoudens geïntroduceerd.

Touw pomp

Sinds de renovatie van de laatste 125 pompen zijn alle pompen ondergebracht in een viertal onderhoudscentra en betalen de deelnemers een vaste bijdrage per jaar. Voor dit geld is een monteur aangesteld die de pomp repareert zodra er een gebrek is ontstaan.

3 Doelen voor de 2019-2024

Het bestuur van “Pompen is leven” heeft op mede basis van de tot op heden opgedane ervaring geconcludeerd dat er in de periode 2019 – 2024 gestreefd moet worden naar een verdergaande zelfstandigheid van de uitvoerende organisatie in Ghana.

Deze zelfstandigheid houdt in dat de lokale Ghanese Stichting zelfstandig projectvoorstellen opstelt. Zowel technisch als financieel en projecten verwerft bij andere instellingen dan de Nederlandse stichting “Pompen is Leven”.

“Pompen is Leven” besluit jaarlijks tot aankoop van een nader te bepalen aantal producten, waarvan de omvang samenhangt met de beschikbare gelden.

Een beleid is geformuleerd, dat kan worden samengevat onder de term “vijfde fase drinkwaterproject”. Deze "vijfde fase" wordt in paragraaf 4 toegelicht.

4 De vijfde fase van het drinkwaterproject in Noord Ghana.

De volgende activiteiten zullen worden uitgevoerd in de vijfde fase:

- In stand houden van de technische kwaliteit van de bestaande boorteam.
- Het verbeteren van de werkwijze van de bestaande onderhoudscentra.
- Het bevorderen van lokale trainingen en workshops over latrinebouw en handwas voorzieningen.
- Het bevorderen van het verzamelen van regenwater om watertekorten te voorkomen en de aandacht voor waterbehoud en –managementtechnieken te vergroten.
- Vergroten van de eigen bijdragen van huidige en toekomstige pompeigenaren.
- Voortgaande coaching van het lokale management opdat de gewenste zelfstandigheid wordt bereikt. Tevens meewerken aan het zoeken van meerdere donoren.
- Kopen van touwpompen, latrines en regenwater opslagtanks tegen een vast bedrag per eenheid.
- Deelnemen in projecten op het gebied van kleine irrigatiewerken met een oppervlakte van circa 1.000 – 1.200 m². Elke locatie heeft een waterput, een opslagtank en een deel heeft tegelijkertijd een regenwateropvang tank. Dit in samenwerking met de Stichting “Ecologische Landbouw Projecten Ghana” die de voorlichting en training op landbouwgebied doet.
- Het geven van voorlichting in Nederland door deel te nemen aan de lokale Vlegeldag met een stand waar naast Ghanese producten ook voorlichting wordt gegeven.
- Geven van lezingen over de activiteiten van “Pompen is Leven”.

Bijlage 1

Samenstelling Bestuur Pompen = Leven

Christiaan de Nooij (voorzitter)
Gerrit van Roekel (secretaris)
Wim van Kalleveen (penningmeester)
Gert van Butselaar
Jan van Dijk
Sijtse van Veen